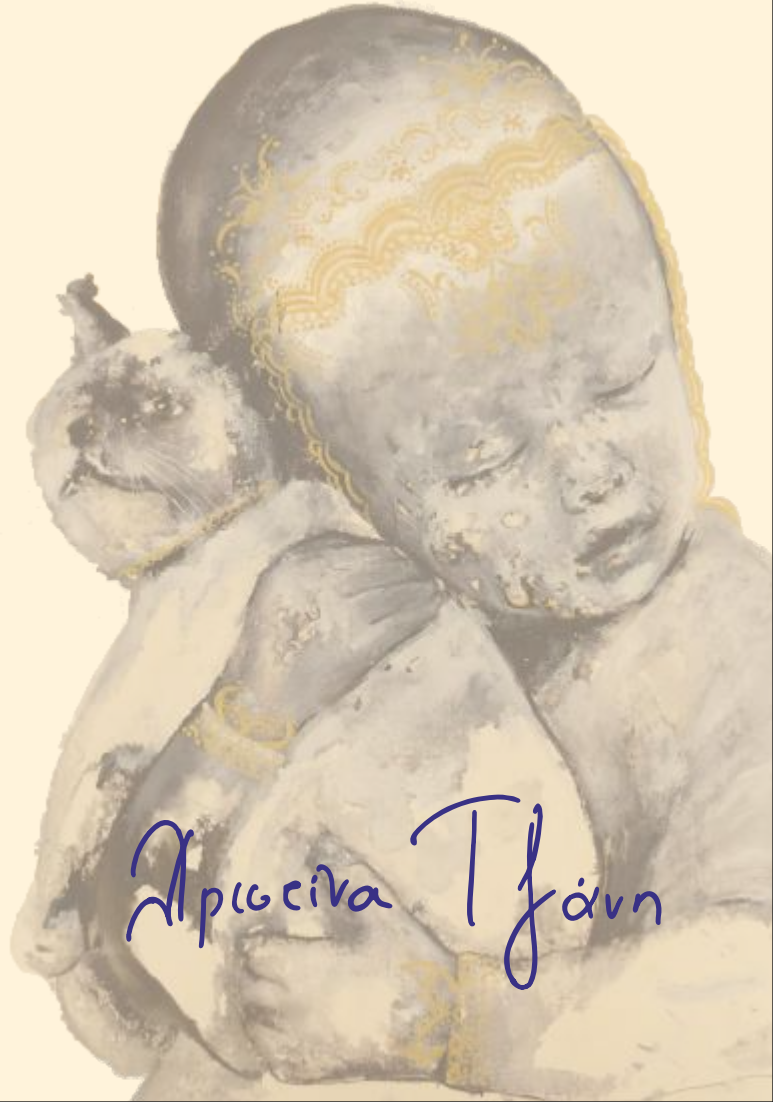

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ ΙΟΥΝΙΟΣ 2016

Εξωδεκτική Ευαισθησία

Αγγελίνα Τζάνη

Εξωδεκτική Ευαισθησία

Ηγουμενίτσα, Ιούνιος 2016

Π.Ε. Θεσπρωτίας

ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ
ARCHAEOLOGICAL MUSEUM OF IGOUMENITSA

Ο κατάλογος τυπώθηκε στο Εθνικό Τυπογραφείο για λογαριασμό του Δήμου Ηγουμενίτσας με αφορμή την έκθεση «Εξωδεκτική Ευαισθησία» που πραγματοποιήθηκε από 15 έως 30 Ιουνίου 2016 στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας.

Χαιρετισμοί

Η τέχνη κυοφορώντας αξίες και προβληματισμούς αιφνιδιάζει τη σκέψη του θεατή, ο οποίος ως παθητικός δέκτης ερεθισμάτων καλείται να επικοινωνήσει με ένα έργο τέχνης σύμφωνα με τη δική του κρίση για το τι είναι ωραίο ή αισθητικά αξιόλογο. Δηλαδή καλείται να ανιχνεύσει την προσωπική του εμπειρική αντίληψη. Ο ορισμός της ομορφιάς εξελίσσεται καθώς εκφράζει κάθε φορά την εποχή και τους ανθρώπους της.

Ιωάννης Λώλος

Δήμαρχος Ηγουμενίτσας
Πρόεδρος Π.Ε.Δ. Ηπείρου

Μέσα από την τέχνη ο δημιουργός αποκαλύπτει τις βαθύτερες πτυχές και τον πλούτο του εσωτερικού του κόσμου. Ο καλλιτέχνης δεν απευθύνεται στον νου αλλά στην αίσθηση της αρμονία και του Μυστηρίου που περιέχεται στην ίδια μας την ύπαρξη.

Όπως έχει πει και ο Γάλλος καλλιτέχνης Edgar Degas «Η τέχνη δεν είναι αυτό που βλέπεις αλλά αυτό που κάνεις τους άλλους να δουν»

Θωμάς Πιτούλης

Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Θεσπρωτίας

Καλωσόρισμα στο καλοκαίρι για το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας με τη φιλοξενία μίας σειράς έργων της νεαρής εικαστικού Χριστίνας Τζάνη, που αντλεί τα θέματά της από τον ιδιαίτερα ευαίσθητο κόσμο των παιδιών. Έργα που απλώνουν στον χώρο και τοποθετούν μέσα στον καμβά τον ίδιο τον θεατή, εγκαινιάζοντας μια διαλεκτική σχέση μαζί του, καθιστώντας τον ταυτόχρονα κοινωνό αλλά και δημιουργό των πολλαπλών αναγνώσεων των έργων της. Ξεπερνώντας τους περιορισμούς της συμβατικής αναπαράστασης, η τέχνη της Χριστίνας Τζάνη παραδίδει τα έργα της στο κοινό με την ελπίδα να αποτελέσουν αφορμή για διαφορετικές εικαστικές αναζητήσεις και ερμηνείες, τόσες όσοι και οι θεατές που θα θελήσουν να σταθούν με διερευνητική ματιά απέναντι στο έργο της.

Ιωάννης Χουλιαράς

Προϊστάμενος Εφορείας Αρχαιοτήτων

Εξωδεκτική ευαισθησία

Η τέχνη της Χριστίνας Τζάνη εστιάζει σε παιδικές μορφές. Κάθε εικόνα ενσωματώνει ένα τρόπο θέασης, ανάλογα πάντα με την αισθητική αντίληψη του θεατή οδηγώντας τον σε συμπεράσματα. Βασική της πρόθεση είναι να ενεργοποιήσει τον θεατή ώστε να αντιληφθεί τις νοηματικές προσεγγίσεις των έργων, επιλέγοντας ο ίδιος αυτή που θα κυριαρχήσει, σύμφωνα με το δικό του κριτήριο ορθότητας. Ο θεατής καλείται να αναγνωρίσει τις βαθιά ριζωμένες παραδοχές της αισθητικής και εμπειρικής αντίληψής του, υποδεικνύοντας ότι η έννοια της αντίληψης είναι μια συνεχής διαδικασία προσδιορισμού και αμφισβήτησης.

Τα σημάδια του πίνακα προδιαθέτουν την οντολογική και νοηματική υπόσταση της μεσετείας του νοήματος, καθώς αυτό καθορίζεται από την επικοινωνία της πνευματικής κατάστασης του καλλιτέχνη και του θεατή.

Η παρουσίαση της θεματικής, προκαλεί την εξωδεκτική ευαισθησία του θεατή, αποκαλύπτοντας το κίνητρο της ζωγραφικής δράσης των έργων, σε άμεση συνάρτηση με το εγώ του θεατή.

Χριστίνα Τζάνη

Γεννήθηκε στην Αθήνα. Από το 2010 μέχρι το 2015 σπούδασε στη Σχολή Καλών Τεχνών στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας στη Φλώρινα, με καθηγητές τον Χάρη Κοντοσφύρη και τον Θωμά Ζωγράφο. Ζει και εργάζεται στην Ηγουμενίτσα.

Έργα της ανήκουν στη συλλογή του Μουσείου Φρυσιρά, στη Πινακοθήκη Γρηγοριάδη και στη Πινακοθήκη Χ. & Σ. Μοσχανδρέου καθώς και σε άλλες ιδιωτικές συλλογές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Ατομική έκθεση:

«**Tender Wounds**», Gallery X, Δουβλίνο, Ιρλανδία, 2016

Ομαδικές εκθέσεις:

«**Made in Greece**», Is not gallery, Λευκωσία, Κύπρος, 2015

«**FRESH '15: Happy Accidents**», Πεδίο Δράσης Κόδρα, Θεσσαλονίκη Ελλάδα, 2015

« **International Biennial Castra 2015**», LOKARJEVA GALERIJA, Σλοβενία, 2015

« **FID PRIZE 7**», διάκριση Nominee, Esd's Grande Gallerie, Τουρκουάν Γαλλία, 2015

«Έκθεση ενάντια στη βία κατά των γυναικών», Πινακοθήκη Φλωρινιωτών Ζωγράφων, Φλώρινα, 2015

«Πλούσια Τέχνη σε Φτωχούς Καιρούς!», Is Not Gallery, Κύπρος, 2015

«Θεσσαλονίκη Ανάμεσα», performance, Πεδίο Δράσης Κόδρα, Θεσσαλονίκη, 2014

«Μη ξεχνάτε τα παιδιά της Κόμπανι», Τεχνόπολις Γκάζι, Αθήνα, υπό την αιγίδα της UNESCO, 2014

«7η Μπιενάλε των Φοιτητών των Σχολών Καλών Τεχνών της Ελλάδος», Ίδρυμα Θεοχαράκη, Αθήνα, 2014

«Έρωτες και άλλα φτερωτά», Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας, 2014

«Rem Brand Name», Τεχνοχώρος, Λόλα Νικολάου, Φλώροι Εικαστικοί, 2014, Art Athina

«Ήταν και δεν ήταν», Πινακοθήκη Φλωρινιωτών Ζωγράφων, 2014

«Metamorphosis», Εικαστικό Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης IINSPIRE, Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, 2013

«Μικρές Φόρμες», Gallery 512, Πτολεμαΐδα, 2013

«*Solanum tuberosum*», CAMP!, Αθήνα, 2012

«Έχεις καινούρια σχέδια;», Is not gallery, Λευκωσία, 2012

«Η παρέα της Φλώρινας εκθέτει σε άσπρο-μαύρο», Booze Cooperative, Αθήνα, 2012, στο πλαίσιο της Chessnale Athens 2012

«Οικογενειακή Υπόθεση III», Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Φλώρινα, 2012, στο πλαίσιο της έκθεσης του Γιώργου Τσακίρη.

«Η παρέα της Φλώρινας εκθέτει», Βίλα Στέλλα, Νέο Ηράκλειο Αττικής, 2012

«Το Κουτί της Πανδώρας – Transform», Στρατόπεδο Κόδρα, Θεσσαλονίκη, 2012

«30ό Συνέδριο ISME», Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης, 2012

«Ψυχή στο λαιμό», Βυζαντινή Συλλογή Αγίου Γερμανού, Πρέσπες, 2012

Στοιχεία επικοινωνίας

Mail: infochristinatzani@gmail.com

Site: www.christina-tzani.com

'Sweet red'

λάδι σε μουσαμά, 180 x 120 εκ., 2016
oil on canvas, 180 x 120 cm, 2016

'Ambrosial'
λάδι σε μουσαμά, 100 x 80 εκ., 2016
oil on canvas, 100 x 80 cm, 2016

'Sugar-Coated Blue'
λάδι σε μουσαμά, 100 x 80 εκ., 2016
oil on canvas, 100 x 80 cm, 2016

'Go Out Like a Light'
λάδι σε μουσαμά, 70 x 50 εκ, 2015
oil on canvas, 70 x 50 cm, 2015

'Unsavory'
μελάνι σε μουσαμά, 90 x 65 εκ., 2016
ink on canvas, 90 x 65 cm, 2016

'Idolized'

μελάνι σε μουσαμά, 90 x 60 εκ., 2016
ink on canvas, 90 x 60 cm, 2016

'Healing treasure'

μελάνι και λάδι σε μουσαμά, 90 x 65 εκ., 2016
ink and oil on canvas, 90 x 65 cm, 2016

'Shifting Beauty'

λάδι σε μουσαμά, 70 x 60 εκ., 2016
oil on canvas, 70 x 60 cm, 2016

'Magnetizing'
λάδι σε μουσαμά, 70 x 50 εκ., 2016
oil on canvas, 70 x 50 cm, 2016

'Shady'

μελάνι και λάδι σε μουσαμά, 70 x 60 εκ., 2016
ink and oil on canvas, 70 x 60 cm, 2016

'Savory'

λάδι σε μουσαμά, 70 x 50 εκ., 2016
oil on canvas, 70 x 50 cm, 2016

'Ethereal'

λάδι σε μουσαμά, 40 x 40 εκ., 2016
oil on canvas, 40 x 40 cm, 2016

'Sleepy'
λάδι σε μουσαμά, 70 x 50 εκ, 2015
oil on canvas, 70 x 50 cm, 2015

'Slumberous'

λάδι σε μουσαμά, 40 x 40 εκ., 2015
oil on canvas, 40 x 40 cm, 2015

'Morpheus'

λάδι σε μουσαμά, 70 x 50 εκ, 2015
oil on canvas, 70 x 50 cm, 2015

Τζάνη Χριστίνα

Αναπληρώνοντας την φρίκη

"Ως τότε αυτή η μεταμφίεση της γαϊδουριάς μας πίσω απ' τα τραύματα της παιδικής μας ηλικίας;"

Ντίνος Χριστιανόπουλος

Κοιτάω τις ζωγραφιές της για τα παιδιά και για τα ανήλικα (παιδικές αναμνήσεις από κάποιες ταρατσες που δεν έπαιξε ποτέ κανένας μπάλα (γιατί θα την έχανε στο κενό) και αναρωτιέμαι: "Μα γιατί δεν ζωγραφίζει ποτέ αυτό το παιδί που κρεμάστηκε στην άκρη του κτιρίου για να μπορέσει να πιάσει την μπάλα;"

Τι υπάρχει ανάμεσα στον κόσμο; Μπορούμε να ορίσουμε αυτό το "ανάμεσα" σαν πραγματικότητα; Ποια πράγματα και ποια γεγονότα συγκροτούν αυτό που ονομάζουμε κόσμο; Αν υποθέταμε ότι μια μεγάλη απόσταση χωρίζεται σε πολύ μικρότερες, ακόμα μικρότερες, άπειρα μικρότερες αποστάσεις και δεν μπορείς να περάσεις από ένα αν δεν διαπεράσεις από το άλλο, τότε μόνο μπορείς να μιλήσεις για κάτι που μας χωρίζει. Έτσι, καθορίζεται επιστημολογικά η απόσταση.

Θα κατορθώναμε να εννοήσουμε τα πράγματα και τα γεγονότα εάν δεν τα διατρέχαμε μαζί με φιλοσόφους, θεολόγους, καλλιτέχνες; "Ο Μαρξ διατείνονταν ότι το σφάλμα των φιλοσόφων είναι ότι προσπαθούν να εξηγήσουν τι υπάρχει πράγματι στον κόσμο, ενώ το έργο τους είναι να ανατρέψουν εκείνο που υπάρχει στην πραγματικότητα-να μεταβάλλουν τον κόσμο." Θεοδόσης Πελεγρίνης.

Επίσης θα μπορούσε να επιχειρηματολογήσει κάποιος ότι η τέχνη επιχειρεί να ανατρέψει την πραγματικότητα όχι διαγράφοντάς την, αλλά αντιγράφοντάς την. Όταν οι αναπαραστάσεις δεν αφορούν τοπία αλλά αναπτύγματα γραμμών ενός προσώπου, το περιβόητο κατ' ομοίωση, τότε αυτές οι ακαδημαϊκές αναπαραστάσεις αποτελούν ψεύτικους τόπους όπου κανένας δεν αναχωρεί και κανένας δεν φτάνει, τίποτα δεν σε χωρίζει. Είναι το απέραντο ψέμα που είπε η τέχνη και πιθανώς ακόμα λέει, γιατί δεν μπορεί με τίποτα να καθοριστεί η απόσταση που χωρίζει το πραγματικό πρόσωπο από το ζωγραφικό.

Αυτές οι αποστάσεις μπορούν να εκφράσουν το αιχμηρό, το ειλικρινές, το ασεβές και να βρίσκονται σε αντιπαράθεση με την τυπικότητα και το συνθλιπτικό βάρος μιας ανυπόστατης αναπαραστάσης.

Έτσι οι άνθρωποι επινόησαν, ανάμεσα σε πολλά άλλα, την παρωδία σαν ένα είδος ωμής απλότητας. Δημιουργούνται από ευαίσθητους ανθρώπους ρυθμιστικές μεταπτώσεις τέτοιων εικόνων παρωδίας, και ενώ προέρχονται από την πραγματικότητα αποδίδονται στην προφορικότητα, το κουτσομπολιό, τον περιπαιγμό. Συχνά φορτίζεται και με μια αστική ασέβεια, πιθανώς με δόσεις μητροπολιτικής ειρωνείας, κάνοντας τελικά τις καλλιτεχνικές επιλογές να βρithουν από μια λανθάνουσα καυστική δύναμη για το πώς μια αναπαραστάση θα είναι ζωγραφιά του καυστικού. Αν καταφέρει να κινηθεί πέρα από το αντικείμενο του ενδιαφέροντος της, κινείται πέραν του εαυτού της και νοηματοδοτεί το δικαίωμα να δείχνεις ότι θες όπως θες γιατί το άσχημα ειπωμένο είναι άσχημα ιδωμένο.

Το εγώ, ως μια αμεταβίβαστη εμπειρία μπορεί να εκφραστεί, μπορεί να αποδοθεί στη ζώσα πραγματικότητά του, οπότε αν περιγραφεί, θα αναπαρασταθεί ως συνήθεια της αστικής τάξης, κάνοντας την τέχνη του μοναδικού και του προσωπικού μια ταλανιζόμενη εμμονή του ίδιου του εγώ. Οι εικόνες που επιβίωσαν από την τέχνη των τριών τελευταίων αιώνων, είναι γεμάτες από έναν κόσμο φαντασμάτων. Το ενδιαφέρον βρίσκεται στο 18ο αιώνα που οι καλλιτέχνες δεν μπορούσαν να υπερβούν το ίδιο τους το εγώ και για να προχωρήσουν σε μια αντικειμενική περιγραφή της πραγματικότητας, και προκειμένου να εμφανίσουν μια νέα σύνθεση του υποκειμενικού και αντικειμενικού, προεικόνιζαν μια ευρεία πνευματική σύνθεση για να παρακολουθήσουν το ξεπέραςμα της τότε υπαρξιακής κρίσης. Στη "Σχεδία της Μέδουσας" ο Ζερικό, δεν θα υπερβεί το εγώ του, αλλά κρυμμένος μέσα στο κατάστρωμα της σχεδίας περιγράφει την ανικανότητα της αστικής τάξης να προσδιορίσει τον τρόπο που απαξίωνε του άλλους εαυτούς. Ο Γκόγια έβλεπε το αποτρόπαιο θέαμα που ζωγράφιζε με το εγώ του να απαγχονίζεται.

Αργότερα θα δούμε μια μετατόπιση προς το υποκείμενο, ειδικά στο έργο του Μαρσέλ Ντυσάμπ, αλλά και όσους επιχείρησαν μια σολιψιστική άσκηση (Μαρίνα Αμπράμοβιτς) και κάποιοι με τάσεις να δείχνουν την πραγματικότητα από την οπτική του υποκειμένου (Λούσιαν Φρόνιτ).

Φτάνουμε στο τώρα όπου όσοι δεν δείχνουν εγωτικά έργα, προτείνουν την σύνθλιψη του ήρωα, ώστε η αγωνία και τα συναισθήματα για το χαμό να μην επιτρέπει την εύκολη ανύψωση του εγώ. (Τζόζεφ Μπόις).

Η Χριστίνα Τζάνη "απανθρωπισμένη" χρησιμοποιεί τις συμβάσεις της αστικής ζωγραφικής, καταρρίπτοντας τους κανόνες της ακαδημίας: τα παιδιά επιπλέουν στον μη χώρο. Προσβάλλει τις επίπλαστες χειροτεχνικές παραδόσεις: οι τεχνικές μελανιού και ζάχαρης για την απτικότητα του δέρματος. Την κοσμολογία και την ποιητικότητα αριθμών και γεωμετρικών σχημάτων: γεωμετρικά φωτοστέφανα και περιλαίμια σχημάτων για εύκολη αυτοχειρία, χωρίς να παραμορφώνει και να υπερβάλλει τις αναλογίες της φύσης, καταγγέλλει το εγώ αυτών που βασάνισαν αυτές τις παιδικές υπάρξεις. Η αποσύνθεση των έργων της μέσω της κακοποίησης, η πλημμυρίδα παιδικής σάρκας σε τοπία μαρμαράδας, η ασημαντότητα των ηρώων, η χωρική ευρυχωρία των συνθέσεων, η άμεση αλληλεπίδραση σε όποιον χώρο εκτίθενται, αποτελούν υποδείξεις για ορμή, για τη νοσταλγία της ζωής και του ανορθολογικού.

Τι θα ανακόψει το νέο πολιτισμό που επικεντρώνεται στο χρόνο, με την αστική τάξη να αγωνιά να κατακτήσει τον κόσμο και την τέχνη από θεία και άυλη, να επέλθει στην ανθρώπινη διάσταση ακόμα και με τη σωματική έννοια όπου η ασχήμια και η μελέτη των αναλογιών της, να αποτελούν την ευφορία μιας πεδιάδας παραλογισμού. Η φετιχοποίηση των αντικειμένων ανήκει στο χώρο του εμπορίου και της έκπτωτης ομορφιάς, ενώ εσωτερικοί μονόλογοι, διυποκειμενικότητες, αντιστίξεις, κοινωνικές αφουγκράσεις, καταδύουν βαθιά στο εγώ. Η κατάβαση στα έγκατα της γης είναι ένας νέος τύπος οικουμενικότητας, ένας νέος τύπος εσωτερίκευσης, μια υποδόρια σκέψη.

Η Χριστίνα Τζάνη είναι μια ζωγραφική οντότητα που συλλογίζεται εικαστικά και η επιθυμία της να εκδηλώσει ολόκληρη τη ζωή μέσα από πολλές πιθανές προσμονές, καταστροφές και χάος, δείχνει το αδιαμφισβήτητο της απανθρωποποίησης χωρίς συλλογιστική σκοπιμότητα. Η ζωγραφική της έρευνα εστιάζεται στην ανικανότητα να κατανοούμε τι βλέπουμε, αισθητικοποιώντας την κακοποίηση, κάνοντας τη γεωμετρία να είναι μια καθαρότερη εκφορά του πνεύματος. Όμως αυτά τα σχήματα είναι η βία ενός παλλόμενου σαρκικού σώματος με ένα γεωμετρικό σκελετό. Στο βαθμό που ο μαθηματικός πολιτισμός ανάγει αυτά τα τρίγωνα και τα πεντάγωνα, σε εκείνη την προγλωσσική συνθήκη όπου αυτά τα σχήματα θα κυριαρχήσουν επί της σάρκας, που ρέει στη φθορά. Αυτός ο άψογα εκτελεσμένος επιστημονικός φετιχισμός, μα και μια ασυνείδητη επιθυμία για τάξη, ασφάλεια εν μέσω ενός σύμπαντος κόσμου συγκεχυμένου και παραπαίοντος, λειτουργεί από τη μια σαν μια καινοτομία για τη ζωγραφική και από την άλλη σαν μια υπόδειξη για την ανορθολογικότητα, την έμφυτη βία, το συνειδητό θάνατο ως δικαίωμα. Και τελικά νομίζω ότι αυτό είναι το αποτέλεσμα μιας θεμιτής περιφρόνησης απέναντι στον αστικό συναισθηματισμό, ένα είδος ασκητισμού της ασχήμιας που απονευρώνεται όπως η εκχέρωση των δασών.

Η έμφαση στο αισθητικό, ηθογραφικό ή κοινωνικό μέρος, με μια υποχρεωτική μεταστροφή της όμορφης φόρμας σε μια ασχημάτιστη, υπακούει περισσότερο σε ένα ζήτημα περιεχομένου παρά μορφής: Αποτελεί μέρος της κλίσης για αυθεντικότητα που διαθέτει ο καλλιτέχνης, μερικές φορές φρενιασμένα, της θέλησης του να απορρίψει ό,τι του φαντάζει ψεύτικο, συμβατικό, καθαρά "καλλιτεχνικό". Η φρίκη της τραγωδίας ωθείται από τη Χριστίνα Τζάνη ως τα άκρα καθώς εκφράζεται με μια απλή ακρίβεια.

Κοντοσφύρης Χάρης

Εικαστικός

Επίκουρος καθηγητής ΤΕΕΤ Σχολή Καλών Τεχνών

Φλώρινας

Χρωστήρ Φωτός το Τραύμα Εικονίζων

« Γι' αυτό ο ευαγγελιστής θέλοντας νά δείξει υπερφυή όχι μόνο τήν υπεροχική λαμπρότητα καί όμορφιά του προσώπου του Κυρίου, αλλά καί τήν ώραιότητα τών ένδυμάτων, παραμέρισε μέ τρόπο τήν φυσική ώραιότητα συνάπτοντας τήν στιλπνότητα μέ τό λευκό του χιονιού

Επειδή όμως και ή τέχνη μαζί μέ τήν φύση έπινοεί τό ώραίο, θέτοντας εκείνη τήν όμορφιά πάνω από τεχνητούς ώραισμούς, αναφέρει

«τέτοια, πού δέν μπορεί νά λευκάνει γναφεύς έπάνω στην γή ».

Για κάθε χρώμα θα μπορούσε κανείς να συναντήσει μια κλίμακα εννοιών που αφορά στον χαρακτήρα αλλά και την φύση του. Στην κλίμακα αυτή αναγνωρίζει κανείς τουλάχιστον την έννοια του επιφανειακού χρώματος και μια άλλη περισσότερο θεμελιακή. Ένας παρόμοιος διαχωρισμός υπάρχει στα αποκαλυπτικά κείμενα των Αγίων Πατέρων, Ιωάννου Δαμασκηνού και Γρηγορίου Παλαμά που αναφέρονται στην Θεία Μεταμόρφωση του Ιησού: «...Και λάμπει το πρόσωπό του όπως ο ήλιος της δικαιοσύνης (γιατί ταυτίζεται καθ' υπόσταση με το άυλο φως, και γι' αυτό έγινε ο ήλιος της δικαιοσύνης), ενώ τα ρούχα του γίνονται λευκά σαν το χιόνι έλαμπαν επειδή τα φορούσε, όχι επειδή ήταν ενωμένα μ' αυτόν, κατά τη σχέση που είχαν και όχι κατά την υπόσταση...», γράφει ο Ιωάννης ο Δαμασκηνός και συνεχίζει ο Γρηγόριος Παλαμάς: «... Έτσι έλαμψε τό πρόσωπο του Χριστού όπως ο ήλιος, τὰ δὲ ἰμάτιά Του ἔγιναν λευκά ὅπως τὸ φῶς. Ὁ δὲ Μάρκος λέει «στιλπνὰ καὶ λευκὰ πολὺ ὡς χιόνι, τέτοια πὸν δὲν μπορεῖ νὰ λευκάνει γναφεύς ἐπὶ τῆς γῆς»...« Έπειδή, λοιπόν, δέν ἀρκοῦσε τὸ λευκὸ τοῦ χιονιοῦ, γιὰ νὰ παραστήσει τὴν τερπνότητα τῆς θεᾶς ἐκείνης, συμπεριλήφθηκε καὶ τὸ στιλπνὸ, δείχνοντας καὶ μ' αὐτὰ ὁ εὐαγγελιστὴς τὴν υπερφυή φύση τοῦ φωτὸς ἐκείνου, μέ τὸ ὅποιο τὰ ἰμάτια ἐκεῖνα ἔγιναν στιλπνὰ καὶ λευκά... ». Είναι λοιπόν ὄντως αποκαλυπτικός ο διαχωρισμός και η κλίμακα αυτή των χρωμάτων στον θείο λόγο και την σκέψη των δύο υπέρλαμπρων Πατέρων της αποφαιτικής θεολογίας, που υπερβαίνει κατά πολύ κάθε εικαστική ερμηνεία που αφορά στην σχέση ανάμεσα στην επιφανειακή φύση του χρώματος και σε αυτήν την θεμελιακή, όπου το χρώμα αποκτά την ουσίωση του αλλά και την υπέρτατη υπόστασή του. Η Χριστίνα Τζάνη στο ζωγραφικό της έργο κατευθύνεται συνειδητά στην

θεμελιακή έννοια των χρωμάτων καθώς οι χρωματικές κηλίδες - τραύματα, των παιδικών προσώπων συγκροτούν, συνθέτουν και νοηματοδοτούν τις μεγαλύτερες χρωματικές επιφάνειες του έργου της και παράλληλα το ουσιώνουν. Είναι μια μορφή σημειολογίας όπου οδηγεί τον θεατή στο να αντιληφθεί την πράξη βίας, μέσα από την κοκκινωπή χρωματική κηλίδα, ως τραύμα. Ταυτόχρονα τον φέρνει αντιμέτωπο με το βασανιστικό ερώτημα των καθοριστικών βιωμάτων της παιδικής ηλικίας, που διαμορφώνουν αποφασιστικά την μετέπειτα πορεία και υπόσταση κάθε άνθρωπου. Μορφοποιώντας η δημιουργός το κόκκινο χαρακτηριστικό σημείο - κηλίδα, σε τραύμα το μετατρέπει στο χαρακτηριστικό σημείο - σύμβολο των παιδικών μορφών του έργου της. Αλλά πως θα μπορούσε να συγκρίνει κανείς μια από αυτές τις χρωματικές κηλίδες με το σύνολο των χρωμάτων της επιφάνειας; Ποιό είναι το ουσιαστικό περιβάλλον του σημείου - κηλίδας ή του τραύματος; Του κόκκινου χρώματος, των σημείων - τραυμάτων; Είναι όλα αυτά ταυτόχρονα, ο χρωματικός μεσολαβητής ανάμεσα στον θεατή και το έργο; Τελικά δεν θα μπορούσε κανείς να συγκρίνει καμιά από αυτές τις τραυματικές χρωματικά κηλίδες, με ότι άλλο συμβαίνει στην επιφάνεια, να τις αναζητήσει δηλαδή στις μορφοπλαστικές σχέσεις και μόνο μέσα στα όρια του έργου, γιατί δεν πρόκειται να τις συναντήσει εκεί, δεν υπάρχουν μόνο στον πλαστικό χώρο του έργου και αυτό είναι μια συνειδητή επιλογή της δημιουργού. Η χρωματική κηλίδα - τραύμα επεκτείνεται εκτός των ορίων της ζωγραφικής επιφάνειας. Σαφώς νοηματοδοτεί το χρωματικό περιβάλλον του έργου, ενεργοποιεί τις άλλες χρωματικές επιφάνειες του, για να φτάσει σε εξαιρετικά μορφοπλαστικά αποτελέσματα. Όμως η κηλίδα - τραύμα υπερβαίνει το πλαίσιο αυτό, και διαχέεται εκτός αυτού συμπεριλαμβάνοντας και τον ανέτοιμο θεατή, που τις περισσότερες φορές αδυνατεί να συλλάβει πως στην καθημερινή του ζωή περιορίζεται διαρκώς από αυτές τις κηλίδες- τραύματα και ότι αυτός ο ίδιος, είναι - αποτελεί, το ευρύτερο χωροχρωματικό περιβάλλον τους. Έτσι τα σημεία - τραύματα, οι κηλίδες - αίμα, νοηματοδοτούν τον ευρύτερο κοινωνικό χώρο στην ιστορική του διάσταση ως συνέχεια.

Την ανεκτικότητα μας, ως πολίτες πια, την επιλεκτική αδιαφορία μας, που παραμένοντας μόνον ως θεατές παραβλέπουμε την εσωτερική συσχέτιση των αιχμηρών σημείων του έργου, την σχέση δηλαδή των χρωματικών μορφοπλαστικών στοιχείων που τελικά οδηγούν έξω από το ζωγραφικό έργο και κατευθύνονται σε όλους εμάς, γιατί μας αφορούν με απόλυτο τρόπο. Η δημιουργός δια μέσου των παιδικών μορφών αποκαλύπτει αυτό που είμαστε εμείς.

Το ευρύτερο δηλαδή περιβάλλον μιας μεγαλύτερης χωροχρωματικής και όχι επιφανειακής συνθήκης όπου εξελίσσονταν και συνεχίζει να εξελίσσεται το τραύμα πάνω σε όλη την γη, κάθε στιγμή μέσα στον χρόνο. Έτσι λοιπόν η εικόνα, ως μορφοπλαστική διαδικασία οδηγεί στο τέλος, στο «έργον» της δημιουργού και ταυτόχρονα σε μια αρχή που εικονίζει και εντάσσει τον θεατή ως συμμετοχο, μέσα στην σημειολογική και οντολογική της διάσταση. Γίνεται το κάτοπτρο των κοινωνιών διαχρονικά, όπου αποκαλύπτει την σχέση όχι μόνο στο επίπεδο της μορφολογικής διαδικασίας που ακολουθεί η δημιουργός αλλά ενσωματώνει και την υπόσταση του στο ιστορικό - κοινωνικό επίπεδο. Το χάσμα ανάμεσα στην φρίκη που μοιάζει να φαίνεται απομονωμένη στον καμβά αλλά ταυτόχρονα εξαπλώνεται έξω από αυτόν αναζητώντας να συμπεριλάβει τον θεατή διαχρονικά, και εμάς όλους σήμερα, ως συμμετοχούς. Ακόμα και εκείνους που επιλέγουν να μαρτυρολογούν αλλά και να ιεροποιούν το άυλο φως των γεωμετρικών φωτοστέφανων, που φορούν ενίοτε οι παιδικές αυτές μορφές. Όσους θεατές επιλέγουν την ανοιχτή και διαρκή απόσταση από το τραύμα. Η Χριστίνα Τζάνη αντίθετα επέλεξε πέρα από τους τεχνητούς ωραιοισμούς να φωτίσει δια του χρώματος και να καταστήσει ορατό το νοητό φως της δικαιοσύνης, στον κάθε έναν από εμάς τους θεατές μέσα από το πανάρχαιο τραύμα της γης.

Θωμάς Ζωγράφος

Εικαστικός

Ε.Ε.Π. Ζωγραφικής στο Τ.Ε.Ε.Τ. του Π.Δ.Μ.

Ο Καντ υποστηρίζει ότι μόνο μέσα από τη γνώση του εαυτού μας θα επιτευχθεί και η γνώση των πραγμάτων. Η γνώση των αντικειμένων σχετίζεται με την άμεση παρατήρηση καθώς και με την εσωτερική βίωση τους από το υποκείμενο. Ο άνθρωπος στρέφεται προς τα αντικείμενα για να γνωρίσει τον ίδιο του τον εαυτό. Αυτός που δεν εξασκεί την κριτική του δύναμη, συγχέει τα a priori δεδομένα, με όσα προσλαμβάνουν οι αισθήσεις του και παρακάμπτεται ο ενδιάμεσος χώρος που μπορεί να αναδείξει την αληθινή γνώση.

Στο έργο της Χριστίνας Τζάνη διαφαίνεται η πρόθεση της καλλιτέχνιδος, να λειτουργήσει ως διαμεσολαβητής, προκαλώντας τον θεατή και παρατηρητή να ανακαλύψει και ενδεχομένως να αναθεωρήσει τη θεώρησή του, λειτουργώντας με βάση την αισθητική και εμπειρική του αντίληψη καθώς και την ηθική του κρίση. Στόχος, ο θεατής των έργων, να εμβαθύνει πέρα από τα διαφαίνοντα, να ανακαλύψει το Είναι του.

Η Χριστίνα επιλέγει να παρουσιάσει παιδικές μορφές, με σχέδια χειρονομιακά, φτιαγμένα με βέβαιες πινελιές, άλλοτε ασπρόμαυρα και άλλοτε με έντονα χρώματα, με οπτική που ο θεατής νιώθει ότι κοιτάει την εκτυλισσόμενη σκηνή λαθραία, αποτυπώνοντας έτσι τον κόσμο της αθωότητας, της άγνοιας, της αφέλειας, της επισφάλειας, της αβεβαιότητας, της απειλής και της απώλειας.

Ηθελημένα αναιρεί τις ερριμένες σκιές, αποτυπώνοντας πάνω στο σώμα τις σκιές και τις αντανάκλασεις του χώρου, καθιστώντας το σώμα φορέα και αποδέκτη όλων των επενεργειών, δημιουργώντας έτσι σχέσεις με το θνητό, γεμάτο ζωή χώρο μιας φαινομενικά μοναχικής σιωπής, αποκαλύπτοντας ότι αυτό που δίνει το σώμα είναι η ζωή του "θνήσκειν".

Η τέχνη μετουσιώνεται σε εξέγερση συναισθημάτων απέναντι στο φόβο, με στόχο την ενσωμάτωση και την αποδοχή, με στόχο να αναδειχτεί η αληθινή γνώση.

Αυτό που μας φαίνεται ξένο, τελικά είμαστε εμείς.

Διαμάντη Όλγα
Αρχιτέκτων

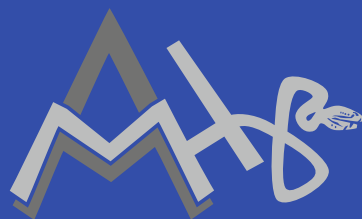
Η ανάγνωση ενός έργου Τέχνης συνδέεται άμεσα με τις κοινωνικές συνισταμένες που το ορίζουν ως τέτοιο, καθώς επηρεάζεται αλλά και προσδιορίζεται μέσα από αυτές. Το έργο της Χριστίνας Τζάνη κρύβει και αποκαλύπτει μια τρυφερότητα που σφαδάζει μέσα σε δισυπόστατους συμβολισμούς. Όπως ακριβώς και στην ποίηση, όπου η λέξη μετουσιώνεται σε κάτι άλλο καθώς αποκτά, πλέον, τον ρόλο του συμβόλου, έτσι και εδώ, πίσω απ' την εικόνα, που επιδέχεται πολλαπλές ερμηνείες, γεννάται κάτι καινούριο. Το χρώμα έντονο, το όριο ασαφές. Η εικόνα σβήνει μέσα σε ονειρικούς παλμούς και ξεπροβάλλει εντονότερη και πιο σαφής μέσα από αυτούς. Ο θεατής καλείται να δώσει την ερμηνεία που θέλει, συνδημιουργώντας μαζί με την καλλιτέχνη και αυτή ακριβώς είναι και η δύναμη του έργου της. Όπως ακριβώς στο θέατρο εν θεάτρω όπου ο θεατής προσλαμβάνει τον ρόλο του ηθοποιού και γίνεται αντικείμενο θέασης από τον ηθοποιό έτσι και εδώ, ο θεατής εξυψώνεται σε δημιουργό και η δημιουργός κατεβαίνει, αν αυτή η λέξη μπορεί να επιτραπεί, στο επίπεδο του θεατή, καθώς μέσα από το έργο της αποδίδει τον δικό του ψυχισμό, στις πιο απόκρυφες εκφάνσεις του..

Η Χριστίνα Τζάνη, ανατέμνοντας την ανθρώπινη ψυχή, δεν φοβάται να αποκαλύψει το κακοποιημένο παιδί που κρύβει ο καθένας μέσα μας, αυτό που κλαίει για να προσελκύσει την προσοχή των άλλων, αυτό που είναι έρμαιο στις αποφάσεις των άλλων, μέσα στο πλαίσιο ενός συστήματος. Αυτό που νιώθει ανελεύθερο μέσα στις πρέπουσες επιταγές που ορίζουν οι πολλαπλοί κοινωνικοί ρόλοι που αναθέτονται στον καθένας μας από την στιγμή που γεννιέται, χωρίς ποτέ να ερωτηθεί. Αυτό το παιδί, που βιώνει την τραγωδία της αγάπης, η οποία στην αρχετυπική της έννοια θα όφειλε να βιώνεται σαν απόλυτη ελευθερία, αλλά στην πράξη σηματοδοτεί τον θάνατό της καθώς σπαρταρά μέσα στα εγωπαθή θέλω των άλλων. Των αγαπημένων. Αυτών, που σε μεγαλώνουν με την πρόθεση να είσαι ευτυχισμένος, αλλά ταυτόχρονα σταλάζουν μέσα σου τα ψήγματα όλων αυτών των στοιχείων που θα αναιρούν την αρχική αυτή πρόθεση. Τις ενοχές, τις ψεύτικες αλήθειες, τα

συμπλέγματα. Αυτό, που το μόνο που ζητά είναι αυτό που ζητάμε όλοι... Μια αρχετυπική αγκαλιά... Ανοιχτή άνευ όρων. Μια ένθεη αγκαλιά που κάθε ανθρώπινο σώματα θα μπορούσε να χαρίσει. Όχι αυτήν που αναδύει αγάπη που κακοφόρμισε.

Όλα αυτά αποκτούν ακόμη μεγαλύτερη δύναμη στην σημερινή εποχή που προσπαθεί να βρει τις ισορροπίες της μέσα στην οικονομική κρίση, η οποία έφερε στο φως βαθύτερα κοινωνικά προβλήματα όπως η μοναξιά, η αποξένωση, η κατάθλιψη και η απάθεια. Μα, όπως πάντα συνέβαινε στους πολέμους, ο καθένας μόνος τους μέσα στα ερείπια – τα δικά του και των άλλων – σπκωνόταν και προχωρούσε... Με φόντο τους καπνούς έκανε μια καινούρια αρχή. Με την φοβερή δύναμη που γεννά η επίγνωση της θνητότητας και της αρχετυπικής μοναξιάς. Και κάπου εκεί, στο βάθος, αχνοφέγγει ένα λυκόφως, γιατί όπως είπαμε, τα πάντα στην ζωή επιδέχονται τουλάχιστον δύο ερμηνείες, μια θετική και μια αρνητική, ανάλογα με το πώς τα βλέπεις. Τα έργα της Χριστίνας Τζάνη είναι ποιητικά αισιόδοξα μέσα από την φαινομενική θλίψη και σκληρότητα που αποπνέουν. Όπως και στο καθετί, υπάρχει η μαρμελάδα που μοιάζει με αίμα και το αίμα που, στην ουσία, μπορεί να είναι μαρμελάδα. Είναι στο χέρι του θεατή ποια από τις δύο ερμηνείες θα επιλέξει, τόσο κατά την ώρα της θέασης των έργων της καλλιτέχνης, όσο και στην ίδια την ζωή...

Δήμητρα Ξενάκη
Θεατρολόγος, Εικαστικός

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ ARCHAEOLOGICAL MUSEUM OF IGOUMENITSA

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας αποτελεί, μετά από πέντε χρόνια λειτουργίας, έναν ζωντανό πολιτιστικό πυρήνα στην πόλη της Ηγουμενίτσας, καθιερώνοντας μία ανοικτή δίοδο επικοινωνίας με το κοινό και ιδιαίτερα με την τοπική κοινωνία. Έδωσε την ευκαιρία στους επισκέπτες του να προσεγγίσουν εκθέσεις που είχαν ήδη παρουσιαστεί με μεγάλη επιτυχία και απήκηση -λόγω της πρωτοτυπίας και του ιδιαίτερου θέματος που διαπραγματεύονταν- σε άλλα μουσεία ή πολιτιστικούς χώρους στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ενώ παράλληλα νέοι δημιουργοί βρήκαν στέγη και παρουσίασαν το έργο τους στους χώρους του μουσείου. Ταυτόχρονα, ένα μεγάλο τμήμα των δραστηριοτήτων του είναι αφιερωμένο στους μικρούς του φίλους, επιδιώκοντας την εξοικείωση των παιδιών με την πολιτιστική κληρονομιά και την ιστορία του τόπου τους, μετατρέποντας την ίδια στιγμή την επίσκεψη σε μία ευχάριστη και βιωματική εμπειρία.

Πολλές από τις παραπάνω δράσεις υλοποιήθηκαν σε συνεργασία με φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με επιστημονικά ιδρύματα, εκπαιδευτικούς φορείς και φορείς κοινωνικής αλληλεγγύης, διευρύνοντας τον κύκλο των επαφών του. Από την αρχή της λειτουργίας του Μουσείου, η δημιουργία συνεργειών και η φιλοξενία εκδηλώσεων άλλων οργανισμών στους χώρους του υπήρξε βασική επιδίωξη, καθώς πρωταρχικός στόχος παραμένει η ενσωμάτωση του Μουσείου στην τοπική κοινωνία και η μετατροπή του σε στέγη φιλοξενίας πολιτιστικών εκδηλώσεων, χώρο έκφρασης εναλλακτικών μορφών εκπαίδευσης και κέντρο παραγωγής πολιτισμού.

Χορηγοί:
Sponsored by:

